

Posebne tehnike lijeve ruke

U narednim vježbama i kompozicijama srijećemo se sa veoma značajnim tehnikama lijeve ruke, koje ćemo ukratko opisati u nastavku teksta.

Barre je tehnika u kojoj isti prst (najčešće kažiprst) lijeve ruke pritiska dvije ili više žica na istom polju. Prst koji pritiska barre mora biti prav i paralelan sa pragovima (slika 21).

Barre se označava velikim slovom B, poslije kojeg se upisuje rimski broj koji odgovara rednom broju polja koje treba pritisnuti (na primjer BV znači da treba postaviti barre na petom polju). Prije slova B može se upisati i broj žica zahvaćenih barreom (na primjer 1/3 znači da treba pritisnuti jednu trećinu od ukupno šest žica, odnosno 2 žice; 1/2 znači da treba pritisnuti 3 žice; 2/3 znači da treba pritisnuti 4 žice; 5/6 znači da treba pritisnuti 5 žica). Barre se, takođe, može označiti oznakom “[“ koja ograničava zahvaćene tonove.

slika 21. Barre hvat

Legato je mekani prelaz sa jednoga na drugi ton. Prvi ton se proizvodi na uobičajen način (pomoću obje ruke) a drugi samo lijevom rukom. Postoje uzlazni (engl. *hammer-on*) i silazni (engl. *pull-off*) legato. Uzlazni legato je prelazak sa nižeg na viši ton. To se izvodi na sljedeći način: niži (prvi) ton se odsvira desnom rukom; po završetku njegovog trajanja prst lijeve ruke snažno udari i pritisne žicu na mjestu gdje se nalazi viši (drugi) ton. Silazni legato predstavlja prelazak sa višeg na niži ton. To se izvodi na sljedeći način: viši (prvi) ton se odsvira desnom rukom, prije nego se završi njegovo trajanje postavi se neki drugi prst lijeve ruke na polje gdje se nalazi niži (drugi) ton; po završetku trajanja višeg tona prst lijeve ruke koji ga pritiska se snažno povuče nadolje i time trgne (odsvira) žicu na kojoj je već postavljen niži ton. Legato se označava lukom koji povezuje note.

Postoje prirodni i vještački **flažoleti (harmonici)**. Prirodni se najlakše dobijaju iznad sljedećih pragova (svih žica): **IV, V, VII, IX i XII**. Flažoleti se izvode tako što se žica blago dodirne prstom lijeve ruke iznad određenog praga i uobičajeno odsvira nekim prstom desne ruke, poslije čega se prst lijeve ruke, koji je dodirivao žicu, može skloniti sa nje. Razmatranje vještačkih flažoleta prelazi okvire ove knjige. Harmonici se označavaju skraćenicom “*harm.*” poslije koje se upisuje redni broj praga iznad kojeg treba dodirivati žice pri izvođenju ove tehnike.